

Sp.zn. 16/2020/NZ/PB
Č.j. KVOP-25903/2020

Vážená paní
Mgr. Monika Šimůnková
zástupkyně veřejného ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

Č.j. PNJ/2020/3045-Ř

14. 8. 2020

Vážená paní magistro,

v příloze Vám zasíláme vyjádření k navrženým opatřením k nápravě, ke kterým jste dospěla na základě šetření se zaměřením na zvládání epidemie COVID-19 provedeného v Psychiatrické nemocnici Jihlava dne 2. 6. 2020.

S pozdravem

Prim. MUDr. Dvořáková
zástupkyně ředitelky PN Jihlava

Sp.zn. 16/2020/NZ/PB
Č.j. KVOP-25903/2020

Č.j. PNJ/2020/3045-Ř

Vyjádření ke zprávě zástupkyně veřejného ochránce práv, respektive k navrženým opatřením k nápravě

Opatření k nápravě do 2 měsíců

- **Označit schránky pro podání stížností .... (opatření č.6) – opatření bylo provedeno**
  - *na všech odděleních nemocnice se nachází schránky, kam mohou pacienti vhadzovat své stížnosti a připomínky,*
  - *schránky pravidelně vybírají vrchní sestry, které na oddělení nepracují a reagují na obsah připomínek nebo stížností; pacient je informován o řešení jeho připomínky nebo stížnosti během vizity, nejpozději do dvou týdnů,*
  - *pacienti (event. příbuzní nebo opatrovníci) mohou podávat stížnosti oficiální cestou prostřednictvím sekretariátu PNJ písemnou formou nebo elektronicky; stížnosti jsou evidovány a stěžovatel je informován o vyřízení jejich stížnosti písemnou formou do 30 dnů od jejího podání,*
  - *postup pro podání stížnosti je přehledně uveden na nástěnce na všech odděleních, podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách nemocnice.*
- **Odstranit rozsáhlé průhledy do pokojů..... (opatření č. 9) – opatření bude provedeno do dvou měsíců**
  - *průhledy do pokojů budou na všech odděleních zastíněny bezpečnostní neprůhlednou folií, aby bylo zachováno soukromí pacientů.*

Opatření k nápravě do 3 měsíců

- **Držet se zásady přiměřenosti a používat kamery ... (opatření č. 8) – vysvětlení**
  - *kamery jsou umístěny v místech, kde nejčastěji dochází k ohrožení zdraví, případně i života pacientů, a to především z důvodu hetero- či autoagresivity nebo pádu, tj. na odděleních, kde jsou hospitalizováni pacienti se závažným stupněm duševního onemocnění nebo kognitivním postižením,*
  - *zvýšený dohled je ordinován na základě individuálního hodnocení rizika u pacienta – hodnotí se pomocí škály RNU (riziko nežádoucích událostí) a kategorie,*

- kamery na pokojích, v kuárně, v jídelně a na chodbě na vybraných odděleních pomáhají ve snižování počtu pádů a úrazů; k pádům v naší nemocnici dochází nejčastěji na pokoji, na chodbě a v jídelně,
  - podle sledované statistiky pádů je evidentní, že se zavedením kamerového systému došlo ke snížení počtu pádů a zranění až o 1/3 (např. včasným zásahem sester při hrozícím pádu),
  - kamerový systém umožňuje, aby i pacienti s ordinovaným zvýšeným dohledem se mohli bezpečně a neomezeně pohybovat po všech prostorách oddělení,
  - v kuárně mnohdy dochází k napadení pacienta jiným pacientem; pomocí kamerového systému lze včas odhalit známky napětí a počínající agresivity nebo jiného nebezpečného chování a předejít vážným komplikacím s ohrožením zdraví pacientů,
  - pacienti jsou o používání kamer na oddělení informováni,
  - kamery umístěné na oddělení sledují pouze okamžitou situaci, záznam se neukládá.
- **Hledat pro provedení návštěv dětí na oddělení alternativní řešení..... (opatření č. 10) – opatření bude provedeno do 3 měsíců**
    - Pravidla pro návštěvy dětí v PNJ budou upravena ve Vnitřním řádu tak, že:*
    - návštěvy dětí do patnácti let jsou možné v celém areálu nemocnice a v Klubu pacientů,
    - čas a způsob návštěvy na oddělení stanoví ošetřující lékař po dohodě s rodičem dítěte,
    - návštěvy dětí do 15 let jsou možné pouze v doprovodu dospělé osoby.
  - **Upravit vnitřní řád tak, aby možnost používat mobilní telefony ..... (opatření č. 11) – opatření bylo provedeno**
    - Vnitřní řád byl upraven tak, že používání mobilního telefonu na oddělení je možné na základě individuálního posouzení lékaře a na vlastní odpovědnost pacienta,
    - omezení používání vlastního telefonu může být v určitých případech dáno léčebnými důvody nebo právy ostatních osob.

Opatření k nápravě - průběžně

- **K zamykání na pokoji z epidemiických důvodů..... (opatření č. 1) - vysvětlení**
  - v době, koronavirové pandemie se vyskytla specifická situace na oddělení 9D. Jedná se o gerontopsychiatrické oddělení pro pacientky se závažným duševním onemocněním s výrazným kognitivním deficitem, které nejsou schopny chápat nutnost hygienických opatření a akceptovat bariérová doporučení personálu,
  - v případě infekce není možno tyto pacientky oddělit od ostatních jinak než izolací na pokoji,

- *na tomto oddělení propukla virová infekce, která se příznaky podobala infekci COVID-19, proto se celé oddělení ocitlo v infekčním režimu od 10. do 27. dubna 2020; testováním se nakonec infekce COVID-19 nepotvrdila,*
- *z důvodu bariérové ošetrovatelské péče byly pacientky izolovány na pokojích a někdy i uzamčeny, aby nedocházelo k plošnému rozšíření infekčního onemocnění; ošetřující personál poskytoval pacientkám s infekcí stejnou péči, jako pacientkám bez bariérové péče,*
- *vyprazdňování pacientek a hygienické úkony s ním spojené, bylo z protiepidemických důvodů nutné realizovat na infekčních pokojích, z důvodu bariérové péče nemohly pacientky opouštět pokoj a jít na společné toalety.*
- **Uzamčení pacienta na pokoji náležitě dokumentovat..... (opatření č. 2) – bude provedeno do 3 měsíců**
  - *ve vnitřních předpisech provedeme změnu, aby umístění pacienta na uzamčeném pokoji z epidemiologických důvodů bylo řádně dokumentováno jako nařízení izolace či karantény (bariérová péče),*
  - *k tomuto opatření přistupujeme pouze u pacientů, kteří nejsou schopni dodržet pravidla týkající se pobytu na pokoji a není možné oddělit je od kolektivu jinak.*
- **Zajišťovat pacientům s omezenou možností opouštět pokoj z důvodu pandemie..... (opatření č. 3) – opatření je průběžně realizováno**
  - *Pacienti, kteří nemají nařízenou bariérovou péči (karanténu nebo izolaci), mají i během epidemie možnost volně se pohybovat v rámci oddělení nebo v parku nemocnice, hůře pohyblivé pacienty personál převáží na pojízdném křesle do terapeutické místnosti nebo jídelny, případně se jim terapeutka věnuje individuálně na pokoji,*
  - *dohled pečující osoby je zajištěn,*
  - *nemocnice zakoupí bezdrátovou signalizaci pro pacienty umístěné na pokoji s bariérovou péčí, aby měli možnost přivolat personál, pokud nemají svůj mobilní telefon.*
- **Zhodnotit, jaké informace o epidemii je možné a vhodné pacientům poskytovat ... (opatření č. 4) – opatření je průběžně realizováno**
  - *na všechna oddělení jsou postupně umístěny srozumitelné informace pro pacienty o koronavirové infekci, jak předcházet kontaminaci a letáček s návodem správného mytí rukou.*
- **Při zavádění protiepidemických opatření zvažovat, zda v kombinaci ..... (opatření č. 5) - opatření je průběžně realizováno**

- *pacienti mají k dispozici vlastní mobilní telefony; ti, kteří nemají vlastní mobilní telefon, mají k dispozici telefon na sesterně a mohou si hovor domluvit s personálem dle potřeby tak, aby nenarušoval provoz oddělení,*
  - *personál věnuje těmto pacientům pozornost a hovory iniciuje dle potřeby i sám,*
  - *nemocnice zajistí dostupnost internetu rozšířením wifi sítě a umožní počítačový přístup k vyřízení nutných osobních záležitostí,*
  - *pokud to bude možné, nemocnice zakoupí techniku, která v době omezení (zákazu) návštěv na odd. umožní pacientovi a jeho příbuzným kontaktovat se i obrazem.*
- **K zamčení pacienta v místnosti se uchýlovat pouze v situacích... (opatření č. 7) - vysvětlení**
- *k izolaci přistupujeme pouze v nezbytných případech, kdy pacient ohrožuje sebe a/nebo své okolí; v ostatních situacích, pokud je to nezbytné s ohledem na léčebný režim či práva ostatních pacientů pouze tehdy, není-li s ohledem na aktuální zdravotní stav pacienta odpovídající úroveň dohledu a individuálně upravený režim efektivní nebo aplikovatelný,*
  - *narušování práv ostatních pacientů, především práva na soukromí a klidné a bezpečné prostředí, vyvolává na oddělení atmosféru neklidu a napětí, která je příčinou dalších konfliktů a brání úspěšnému průběhu léčby všech přítomných nemocných,*
  - *pacientům, u nichž je ordinován pobyt v terapeutické izolaci, nedovoluje jejich aktuální psychický stav vzhledem k narušenému vnímání reality či kognitivnímu deficitu adekvátně zpracovat personálem poskytované informace a smysluplně je využít k usměrnění svého chování; z toho důvodu nejsou tito pacienti schopni účasti na terapeutických a volnočasových aktivitách,*
  - *klademe důraz na to, aby izolace pacienta trvala jen po nezbytnou dobu, avšak jen zcela výjimečně lze dosáhnout lege artis podávanou farmakoterapií efektu během minut a ne vždy ho lze dosáhnout během hodin, izolace je proto někdy nutná i po dobu několika dnů,*
  - *ve vnitřních předpisech zohledníme doporučení vypracovat u rizikových pacientů v rámci individuálního léčebného postupu plán zvládnutí rizika s cílem minimalizovat nutnost použití omezovacích prostředků a v případě jejich použití zajistit v co nejkratší době jeho bezpečné ukončování s postupným řízeným uvolňováním režimu omezení.*

V PNJ, 14. 8. 2020

Prim. MUDr. Dagmar Dvořáková
zástupkyně ředitelky PN Jihlava